ECLI:LV:ADRJLTN:2020:0113.A420220419.7.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
LIEPĀJAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Liepājā 2020.gada 13.janvārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Sērdiene,

piedaloties pieteicējai /pers. D/
un atbildētājas – Liepājas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Liepājas pilsētas domes administrācijas pārstāvei /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ pieteikuma (reģistrācijas Nr.792) par Liepājas pilsētas domes priekšsēdētāja 2019.gada 30.aprīļa lēmuma Nr.1507/2.5.42 „Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu" atcelšanu daļā, kurā vērtēta pieteicējai aprēķinātā nekustamā īpašuma nodokļa par zemes gabala /adrese/ pamatotība par 2016., 2017., 2018. un 2019.gadu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2019.gada 4.jūnijā saņemts pieteicējas /pers. D/ pieteikums.

Pieteikumā pieteicēja norādījusi, ka ar Liepājas pilsētas zemes komisijas 1998.gada 14.jūnija lēmumiem Nr.379 un Nr.91 par mantiniekiem uz /pers. F/ zemes īpašumu ar adresi /adrese/ tika atzīti trīs mantinieki – /pers. G/ un /pers. H/, katrs uz ¼ domājamo daļu, un pieteicēja uz ½ domājamo daļu.

/pers. G/ piešķirta zeme kopā ar māsu /pers. H//adrese/. Kopplatība pieteicējai nav zināma.

Pieteicējai bez atlīdzības tika piešķirts zemes gabals /adrese/ ar dzīvojamo ēku, kas savulaik tika atpirkta no īpašnieka /pers. A/, kurš savu īpašumu bija 1937.gadā reģistrējis Latvijas valsts reģistrā. Pircēji bija /pers. B un C/un /pers. F/. Tas ir pieteicējas tēvs un māte ar adresi /adrese/ ar visiem /pars. A/ īpašuma dokumentiem no 1937.gada.

Tātad īpašums /adrese/ pieteicējai tika kā kompensācija no pazaudētās zemes daļas /adrese/. Pieteicēja šos 2586 kv.m zemes reģistrējusi zemesgrāmatā jau 2005.gadā ar kadastra Nr./numurs A/.

Pēc pieteicējas pieteikumā norādītā domājamās daļas no 2405 kv.m lielas mantinieku zemes kopplatības būtu 2405 kv.m :2 – tā būtu 1202,5 kv.m, bet no samazinātās mantinieku zemes kopplatības 2187 kv.m zemes :2 būtu 1043,5 kv.m. Starpība ir par 159 kv.m. Pieteicēja savas domājamās daļas no zemes ar adresi /adrese/ 2002.gadā Zemesgrāmatā reģistrēja uz sava vīra vārda ar kadastra Nr./numurs B/un nevienam citam šāda kadastra numura nav. Tātad nevar būt vēl kādam otra puse no mantinieku zemes kopplatības ar šādu kadastra numuru. Arī pēc „Ģeodēszists" pārzīmētā mantinieku kopīpašuma plāna ar apzīmējumiem „A", „B" un „C" ir norādītas katras ar burtiem apzīmētās daļas platība, bet Paziņojumos par Nodokli tas jau gadiem netiek uzrādīts, bet kaut kāda puse no kopplatības. Pieteicējai nav saprotams – kāpēc. Mantinieku zemes kopīpašums ar adresi /adrese/ nav arī vēl 2019.gadā sadalīts ar dabā nospraustām robežām arī pēc „Ģeodēszista" pārzīmētā zemes plāna. Par mantiniekiem nekad nav bijuši ne /pers. I/ un līdz ar to arī viņas mantinieks /pers. J/, ne arī /pers. K/. 2016.gada 22.aprīlī no Liepājas pilsētas Domes pieteicējai tika pārsūtīti četri SIA „IXCOM" plāni šī plānojuma apstiprināšanai par izmaiņām Liepājā, Cukurfabrikas teritorijā, Tosmarē un arī Zaļās birzs teritorijā ar savu parakstu. Pieteicēja nesaprot – kāpēc. Pieteicējai par tādu SIA „IXCOM" nebija nojausmas; nekādus pasūtījumus tai pieteicēja nebija veikusi. Pieteicējai ar SIA „IXCOM" sazināties neizdevās. Tagad pieteicējai liekas, ka tas varētu būt bijis saistīts ar dzīvojamās mājas nojaukšanu līdz pamatiem /adrese/, žoga daļu demontāžu, postažu un nepieejamību bijušajam publiskajam ūdens sūknim Kuldīgas ielā, Liepājā. Kopš 2016.gada maija vai jūnija līdz 2019.gada maijam pieteicējas ikmēneša pensija ir tikusi samazināta par 50 %. Pieteicējas ieskatā, izmantojot viņas īpašuma kadastra numuru, summas ieturētas par labu Liepājas pilsētas pašvaldībai bez jebkāda norēķina dokumenta par ieturētajām summām.

Pieteicēja nepiekrīt Nodokļa aprēķinam par īpašumu, proti, pieteicēja norāda, ka viņa katru gadu saņem Paziņojumu par Nodokli, kurā uzrādīts īpašuma kadastra numurs, nav norādīta konkrēta zemesgabala platība, ir tikai piebilde „ ½".

[2] Lemjot par iesniegtā pieteikuma virzību, sākotnēji tika secināts, ka pieteicēja nepiekrīt Liepājas pilsētas domes (turpmāk – Dome) priekšsēdētāja 2019.gada 30.aprīļa lēmumam Nr.1507/2.5.42 „Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu" (turpmāk – Lēmums), ar kuru atstāts negrozīts Liepājas pilsētas pašvaldības Nodokļu administrācijas (turpmāk – Nodokļu administrācija) 2019.gada 12.marta lēmums Nr.1065/2.5.42 „Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu 2019.gadam".

Lai galīgi izlemtu jautājumu par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, tiesnesis atzina, ka ir nepieciešama papildu informācija, dokumenti, kā arī pieteicējas patiesās vēlmes (iesniedzot pieteikumu) noskaidrošana.

Tiesas sēdē 2019.gada 3.jūlijā, kas tika noteikta jautājuma izlemšanai par pieteikuma virzību, pieteicēja paskaidroja, ka 2018.gada 3.martā, saņemot nekustamā īpašuma nodokļa (turpmāk – Nodoklis) aprēķinu, pieteicēja iesniedza pašvaldības Nodokļu administrācijā lūgumu pārskatīt Nodokli

no 2002. līdz 2017.gadam.

No pieteicējas paskaidrojumiem, kopsakarā ar pieteicējas iesniegumos iestādei un pieteikumā, kā arī tā precizējumā tiesai norādītā tiesnesis secināja, ka pieteicēja nepiekrīt Nodokļa aprēķinam, sākot ar 2002.gadu.

Tiesas sēdē 2019.gada 3.jūlijā domes pārstāve cita starpā paskaidroja, ka Nodokļa maksāšanas paziņojumu par 2016. un 2018.gadu pieteicēja ir apstrīdējusi Nodokļu administrācijā, bet Nodokļu administrācijas lēmums nav apstrīdēts Domes priekšsēdētājam, un ka 2017.gada Nodokļa maksāšanas paziņojumu pieteicēja nav apstrīdējusi.

Papildus no Domes pārstāves paskaidrotā tiesnesis secināja, ka Lēmumā ir ietverts Domes priekšsēdētāja viedoklis par Nodokļa aprēķina pamatotību arī par pārējiem pieteicējas norādītajiem gadiem, nevis tikai par 2019.gadu.

Galīgi izlemjot par pieteikuma virzību, Administratīvās rajona tiesas tiesnesis 2019.gada 10.jūlijā pieņēma lēmumu, ar kuru nolēma pieņemt pieteicējas pieteikumu (reģistrācijas Nr.792) par Lēmuma atcelšanu daļā, kurā vērtēta pieteicējai aprēķinātā Nodokļa par zemes gabala /adrese/ pamatotība par 2016., 2017., 2018. un 2019.gadu, un ierosināt administratīvo lietu, bet pieteikumu par Liepājas pilsētas domes priekšsēdētāja Lēmuma atcelšanu daļā, kurā vērtēta pieteicējai aprēķinātā Nodokļa par zemes gabala /adrese/ pamatotība par 2002.-2015.gadu, atteikties pieņemt.

Izskatot pieteicējas blakus sūdzību par tiesneša 2019.gada 10.jūlija lēmumu daļā par atteikšanos pieņemt pieteicējas pieteikumu par Lēmuma atcelšanu daļā, kurā vērtēta pieteicējai aprēķinātā Nodokļa par zemes gabala /adrese/ pamatotība par 2002.–2015.gadu, Senāts rīcības sēdē 2019.gada 30.augustā pieņēma lēmumu, kurā atzina par pareizu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2019.gada 10.jūlija lēmumā secināto, ka pieteikums daļā Nodokļa aprēķinu 2002.–2015.gadam nav pieņemams, savukārt pieteicējas blakus sūdzība ir acīmredzami nepamatota. Tādēļ Senāts atteica izskatīt pieteicējas blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2019.gada 10.jūlija lēmumu daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

[3] Dome tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot turpmāko.

[3.1] Attiecībā uz pieteicējas argumentu, ka aprēķinot Nodokli par īpašumu, aprēķins ir jāveic norādot konkrētu zemes platību nevis atbilstoši reģistrētajām kopīpašuma domājamām daļām, Dome norāda, ka no Kurzemes rajona tiesas Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs C/izdrukas (turpmāk – zemesgrāmatas izdruka), redzams, ka uz īpašumu (kadastra numuru /numurs B/, 2187 kv.m) ir nostiprinātas īpašuma tiesības trīs personām, nosakot skaitliski katram piederošo domājamo daļu, proti – ½ kopīpašuma domājamās daļas īpašniece ir pieteicēja, ¼ kopīpašuma domājamās daļas īpašnieks ir /pers. J/ un ¼ kopīpašuma domājamās daļas īpašnieks ir /pers. K/ (turpmāk visi kopā – kopīpašnieki) (*lietas 57.lapa*). Tādējādi pieteicējas arguments, ka īpašums ir reģistrēts tikai uz pieteicējas vārda, nesakrīt ar ierakstu zemesgrāmatā. Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 1.pantam zemesgrāmatu ierakstiem ir publiska ticamība.

[3.2] Senāts ir atzinis, ka maksājot Nodokli par kopīpašumu, katra kopīpašnieka daļa nosakāma atbilstoši īpašumā esošajām domājamām daļām, neņemot vērā kopīpašuma lietošanas kārtību, pat ja šāda vienošanās reģistrēta zemesgrāmatā.

No zemesgrāmatas izdrukas II.daļas 2.iedaļas ieraksta redzams, ka īpašuma lietošanas kārtība zemes gabala daļai 547 kv.m platībā ir noteikta /pers. J/ un 547 kv.m platībā /pers. K/, savukārt attiecībā uz pieteicēju nav veikts ieraksts, ka būtu noteikta īpašuma lietošanas kārtība.

Attiecībā uz īpašuma kopīpašniekiem (pieteicēju, /pers. J/ un /pers. K/) atbilstoši likumam „Par nekustamā īpašuma nodokli" ir piemērota vienāda Nodokļa aprēķināšanas metode – piemērojot nodokļu likmi 1,5 % no zemes kadastrālās vērtības un izdalot atbilstoši zemesgrāmatā ierakstītajai domājamai daļai.

[3.3] Valsts zemes dienesta (turpmāk – Dienests) noteiktā kadastrālā vērtība īpašumam 2019.gada 1.janvārī bija 8124 *euro*. Īpašumam kadastrālā vērtība 2016.–2019.gadā ir palikusi nemainīga, arī Nodokļa likme 2016.–2019.gadam ir palikusi nemainīga, proti – 1,5 % apmērā. Savukārt no zemesgrāmatas izdrukas redzams, ka attiecībā uz pieteicēju laika posmā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 1.janvārim zemesgrāmatā nav veikts neviens ieraksts, kas varētu ietekmēt Nodokļa par īpašumu aprēķinu. Aprēķinātais Nodoklis par īpašumu 2016.-2019.gadā ir nemainīgs, savukārt, maksājamā kopsumma katru gadu ir citāda, jo pieteicēja noteiktajos termiņos nav veikusi Nodokļa par īpašumu samaksu, kā rezultātā ir izveidojies parāds.

[3.4] Liepājas pilsētas zemes komisijas pieņemtie lēmumi par īpašuma tiesību atzīšanu uz pieteicējas mantojamiem zemes gabaliem ir stājušies spēkā, tie nav apstrīdami un izskatāmajā lietā tiem nav nozīmes, jo atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta 1.[1]daļai nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai izmanto Nekustamā īpašuma valsts kadastra (turpmāk – Kadastrs) informācijas sistēmā reģistrētos datus.

Apkopojot visu iepriekš minēto, secināms, ka aprēķinātais Nodoklis par Īpašumu par 2016., 2017., 2018. un 2019.gadu ir pamatots un atbilst tiesību normām.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, bet atbildētāja pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, kā arī procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums daļā ir atstājams bez izskatīšanas, bet daļā ir noraidāms.

[6] Ņemot vērā Senāta Rīcības sēdes 2019.gada 30.augusta lēmuma 4.punktā norādīto, ka Senatoru kolēģija nepiekrīt secinājumam, ka ar Lēmumu ir atjaunots Nodokļa maksāšanas paziņojumu apstrīdēšanas procesuālais termiņš, jo tas vien, ka Lēmuma motīvu daļā ir sniegta atbilde uz pieteicējas argumentiem par Nodokļa aprēķinu sākot ar 2002.gadu par to neliecina; tas liecina par labu pārvaldību, tiesa vispirms atkārtoti vērtē, vai pieteikums par Nodokli par 2016., 2017., 2018.gadu, par ko arī ir ierosināta izskatāmā lieta, ir atzīstams par procesuāli pieļaujamu.

[6.1] Nodokļa aprēķina apstrīdēšanas kārtība noteikta likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 10.pantā.

Minētā likuma panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldības amatpersonai, kura atbilstoši normatīvajiem aktiem veic nodokļa administrācijas funkcijas, ir pienākums pēc nodokļa maksātāja rakstveida pieprasījuma pārskatīt Nodokļa maksāšanas paziņojumā norādītās Nodokļa summas pareizību. Ja nodokļa maksātāja rakstveida pieprasījums vai cita veida lūgums, kas saistīts ar aprēķināto vai aprēķināmo Nodokli vai Nodokļa parāda piedziņu ir iesniegts, izmantojot valsts pārvaldes pakalpojumu portālu www.latvija.lv, šim pieprasījumam ir juridisks spēks arī tad, ja tas nesatur rekvizītu „paraksts".

Trešajā daļā noteikts, ka, ja nodokļa maksātājs nepiekrīt maksājamā nodokļa summas pārskatīšanas rezultātam, viņš to var apstrīdēt pašvaldības domes priekšsēdētājam.

Savukārt APL 187.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pieteikumam pievienojami dokumenti, kas apstiprina lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtības ievērošanu, ja tāda noteikta likumā.

Tādējādi, lai persona varētu vērsties ar pieteikumu par Nodokli tiesā, tai vispirms ir jāievēro likumā noteiktā lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtība.

[6.1] No lietas materiāliem tiesa konstatē turpmāko:

[6.1.1] 2016.gada 23.janvāra Maksāšanas paziņojumu par Nodokli 2016.gadam (turpmāk – Paziņojums par 2016.gadu) pieteicējai aprēķināts Nodoklis īpašumam /adrese/ ar kadastra Nr./numurs A/par zemi 2586 kv.m platībā un īpašumam /adrese/ ar kadastra Nr./numurs B/par zemi 2187 kv.m platībā par 2016.gadu. Paziņojumā iekļauts arī Nodokļa parāds par iepriekšējo periodu un nokavējuma nauda (*lietas 53.lapa*).

Nepiekrītot Paziņojumam par 2016.gadu, pieteicēja to ar 2016.gada 6.marta iesniegumu apstrīdēja Domes Finanšu pārvaldes vadītājai. Pieteicējas 2016.gada 6.marta iesniegums (turpmāk – sākotnējais iesniegums par 2016.gada Nodokli) Domē reģistrēts 2016.gada 10.martā ar Nr.349652/2.5.4/347647 (*lietas 79.- 80.lapa*).

Domes Nodokļu administrācijas Finanšu pārvaldes vadītāja, izskatot pieteicējas sākotnējo iesniegumu par 2016.gada Nodokli, 2016.gada 17.martā pieņēma lēmumu Nr.349983/2.5.4/347.647 uz iesniegumu (turpmāk – sākotnējais lēmums par 2016.gada Nodokli) (*lietas 81.lapa*). Sākotnējā lēmumā par 2016.gada Nodokli cita starpā norādīts, ka pieteicēja to 30 dienu laikā no tā saņemšanas var pārsūdzēt Domes priekšsēdētājam.

Pieteicēja sākotnējo lēmumu par 2016.gada Nodokli Domes priekšsēdētājam neapstrīdēja.

Tātad secināms, ka attiecībā uz Nodokli 2016.gadam pieteicēja nav ievērojusi likumā noteikto lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību.

[6.2.2] Ar 2017.gada 24.janvāra Maksāšanas paziņojumu par Nodokli 2017.gadam (turpmāk – Paziņojums par 2017.gadu) pieteicējai aprēķināts Nodoklis īpašumam par 2017.gadu. Paziņojumā par 2017.gadu iekļauts arī Nodokļa parāds par iepriekšējo periodu un nokavējuma nauda (*lietas 54.lapa*).

Pieteicēja Paziņojumu par 2017.gadu Domes nodokļu administrācijā nav apstrīdējusi.

Tātad secināms, ka attiecībā uz Nodokli 2017.gadam pieteicēja nav ievērojusi likumā noteikto lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību.

[6.2.3] Ar 2018.gada 24.janvāra Maksāšanas paziņojumu par Nodokli 2018.gadam (turpmāk – Paziņojums par 2018.gadu) pieteicējai aprēķināts Nodoklis īpašumam par 2018.gadu. Paziņojumā iekļauts arī Nodokļa parāds par iepriekšējo periodu un nokavējuma nauda (*lietas 55.lapa*).

Nepiekrītot aprēķinātajam Nodoklim par 2018.gadu, pieteicēja ar 2018.gada 23.februāra iesniegumu par to iebildumus izteica Liepājas pilsētas pašvaldības administrācijai (turpmāk – sākotnējais iesniegums par 2018.gada Nodokli). Iesniegums Domē saņemts 2018.gada 6.martā (*lietas 28.lapa*).

Izskatot pieteicējas sākotnējo iesniegumu par 2018.gadu, Domes Finanšu pārvaldes vadītāja 2018.gada 13.martā pieņēma lēmumu Nr.1454/2.5.42 (sākotnējais lēmums par 2018.gada Nodokli), ar kuru Nodokļa aprēķinu atzina par pareizu, un informēja pieteicēju par tiesībām pārsūdzēt šo lēmumu 30 dienu laikā no šī lēmuma saņemšanas Domes priekšsēdētājam (*lietas 29.lapa*). Sākotnējais lēmums par 2018.gada Nodokli pieteicējai nosūtīts 2019.gada 14.martā (*lietas 82.- 83.lapa*).

Pieteicēja sākotnējo lēmumu par 2018.gada Nodokli Domes priekšsēdētājam neapstrīdēja.

Tātad secināms, ka attiecībā uz Nodokli 2018.gadam pieteicēja nav ievērojusi likumā noteikto lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību.

[6.3] Atbilstoši APL 278.panta pirmās daļas 1.punktam tiesai ir pienākums atstāt pieteikumu bez izskatīšanas, ja pieteicējs nav ievērojis likumā noteikto lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību.

Tā kā pieteicēja attiecībā uz Nodokli 2016., 2017., 2018.gadam nav ievērojusi likumā noteikto lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību, ir konstatējams pamats tam, lai pieteikums šajā daļā tiktu atstāts bez izskatīšanas.

[6.4] Atbilstoši APL 278.panta otrajai daļai pirms jautājuma izlemšanas tiesa (tiesnesis) uzaicina administratīvā procesa dalībniekus sniegt viedokli.

Tiesa sēdē pieteicēja par šāda lēmuma iespējamību pauda izbrīnu, bet atbildētāja uzskatīja, ka daļā par Nodokli 2016.–2018.gadam ir pamats pieteikuma atstāšanai bez izskatīšanas (*tiesas sēdes protokols lietas 85.lapa*).

[6.5] Ņemot vērā Senāta 2019.gada 30.augusta rīcības sēdes lēmuma 4.punktā minēto (sk. lietas 60.lapā) un to, ka tiesai ir pienākums atstāt pieteikumu bez izskatīšanas, ja pieteicējs nav ievērojis likumā noteikto lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību, pieteikums daļā par Nodokli 2016., 2017., 2018.gadam ir atstājams bez izskatīšanas.

Atbilstoši APL 281.pantam, ja pieteikums atstāts bez izskatīšanas, pieteicējs var no jauna iesniegt pieteikumu tiesā, ievērojot likumā noteikto kārtību.

Par tiesas lēmumu par pieteikuma atstāšanu bez izskatīšanas daļā procesa dalībnieki atbilstoši APL 280.panta otrajai daļai var iesniegt blakus sūdzību.

[7] Attiecībā uz Nodokli 2019.gadam, tiesa no lietas materiāliem konstatē turpmāko.

Ar Paziņojumu par Nodokli 2019.gadam (turpmāk – Paziņojums par 2019.gadu) pieteicējai aprēķināts Nodoklis īpašumam par 2019.gadu. Paziņojumā iekļauts arī Nodokļa parāds par iepriekšējo periodu un nokavējuma nauda (*lietas 56.lapa*).

[7.2] Nepiekrītot Paziņojumam par 2019.gadu, pieteicēja to apstrīdēja, 2019.gada 18.februārī iesniedzot iesniegumu (turpmāk – sākotnējais 2019.gada iesniegums) Domes Nodokļu administrācijai (*lietas 20.lapa*), norādot, ka viņa arī iepriekš ir norādījusi, ka nepiekrīt zemes platībai, no kādas aprēķināts Nodoklis par īpašumu. Pieteicēja nepiekrita aprēķinātajam Nodoklim par īpašumu, uzskatot, ka Nodoklis prettiesiski aprēķināts par lielāku platību, proti – Nodoklis par īpašumu tiek aprēķināts par zemes gabala platību, kas ir par vienu ceturto daļu lielāka nekā dabā; īpašumam dabā nav nospraustas robežas.

Ar Domes Nodokļu administrācijas Finanšu pārvaldes vadītāja 2019.gada 12.marta lēmumu Nr.1065/2.5.42 „Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu 2019.gadam" (turpmāk – sākotnējais lēmums) secināts, ka Nodoklis par īpašumu aprēķināts pamatoti un atbilstoši pieteicējai piederošajām domājamām daļām un īpašuma platībai (*lietas 21.- 22.lapa*).

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam pieteicēja to apstrīdēja, 2019.gada 28.martā iesniedzot iesniegumu (turpmāk – apstrīdēšanas iesniegums) Domes priekšsēdētājam.

Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, Domes priekšsēdētājs 2019.gada 30.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.1507/2.5.42 „Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu" (turpmāk – Lēmums), ar kuru nolēma atstāt spēkā sākotnējo lēmumu (*lietas 26.- 27.lapa*).

Ņemot vērā konstatēto, atzīstams, ka attiecībā uz 2019.gada Nodokli pieteicēja ir ievērojusi lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību. Tādēļ nepastāv procesuāli šķēršļi, lai daļā par Nodokli 2019.gadam izvērtētu Lēmuma pareizību pēc būtības.

[8] Tālāk tiesai ir jāpārbauda, vai Dome, aprēķinot pieteicējai Nodokli par 2019.gadu, ir rīkojusies atbilstoši tiesību normām, kas reglamentē Nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtību.

[9] Lēmumā norādīts, ka Nodoklis īpašumam aprēķināts atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 3.panta otrajai daļai, kas noteic, ka Nodokļa taksācijas periods ir kalendārais gads, šā panta trešajai daļai, kas noteic, ka Nodokli aprēķina no nekustamā īpašuma nodokļa objekta kadastrālās vērtības pēc stāvokļa taksācijas gada 1.janvārī, Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma (turpmāk – Kadastra likums) 7.panta pirmās daļas 1.punktam, kas noteic, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku šā likuma izpratnē atzīstama persona, kura atbilst Civillikumā noteiktajam īpašnieka jēdzienam, Civillikuma 994.pantam, kas noteic, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīst tikai to personu, kas par tādu ierakstīta zemesgrāmatā, kā arī Kadastra likuma 8.panta 4.punktam, kas paredz, ka aktuālo Kadastra informāciju izmanto Nodokļa administrēšanai.

Liepājas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr.3197 ar kadastra Nr./numurs B/un adresi /adrese/, ir reģistrēts zemes gabals 2187 kvadrātmetru platībā. Ar Zemesgrāmatas nodaļas tiesnese s 2002.gada 6.septembra lēmumu ir nostiprinātas īpašuma tiesības ½ domājamām daļām uz pieteicējas vārda (*lietas 57.lapa*).

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtā daļa paredz, ka Nodokli par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā, maksā katrs kopīpašnieks (kopvaldītājs) atbilstoši savai domājamai daļai kopīpašumā (kopvaldījumā). Līdz ar to pieteicēja atbilstoši likumam „Par nekustamā īpašuma nodokli" ir Nodokļa maksātāja par Nodokļa objektu, proti – īpašuma ½ domājām daļām, un pieteicējai ir publiski tiesisks pienākums maksāt Nodokli. Nodoklis par īpašumu aprēķināts pamatoti, saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un atbilstoši pieteicējai piederošajām īpašuma domājamajām daļām un kvadrātmetriem. Sākotnējā lēmumā Nodokļa aprēķinā 2019.gadam īpašumam matemātiskas kļūdas nav konstatētas, ņemot vērā, ka pieteicēja nav norādījusi uz konkrētu kļūdu esamību aprēķinos, atzīstams, ka sākotnējā lēmumā veiktās Nodokļa par īpašumu summas pareizības izvērtējums ir tiesisks un pamatots. Pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumā norādītie iebildumi par zemes gabala uzmērīšanas un sadalīšanas procesu, civiltiesiskiem strīdiem un Pašvaldības policijas rīcību nav risināmi pārskatot maksāšanas paziņojumus par Nodokli.

[10] Nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtību reglamentē likums „Par nekustamā īpašuma nodokli".

No likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta pirmās daļas un 2.panta pirmās daļas izriet, ka Nodokļa maksāšanas pienākums izceļas no īpašuma tiesības. Atbilstoši šā likuma 2.panta otrajai daļai par nekustamā īpašuma īpašnieku uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir nostiprinātas zemesgrāmatā. Arī Kadastra likuma 7.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku šā likuma izpratnē atzīstama persona, kura atbilst Civillikumā noteiktajam īpašnieka jēdzienam. Atbilstoši Civillikuma 994.pantam par nekustama īpašuma īpašnieku atzīst tikai to personu, kas par tādu ierakstīta zemesgrāmatā. Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 1.pantam zemesgrāmatu ierakstiem ir publiska ticamība.

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtā daļa noteic, ka Nodokli par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā, maksā katrs kopīpašnieks (kopvaldītājs) atbilstoši savai domājamai daļai kopīpašumā (kopvaldījumā).

Atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 3.panta pirmajai daļai Nodokļa likmi vai likmes no 0,2 līdz 3 procentiem no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības nosaka pašvaldība savos saistošajos noteikumos, kurus tā publicē līdz pirmstaksācijas gada 1.novembrim. Nodokļa likmi, kas pārsniedz 1,5 procentus no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības, pašvaldība nosaka tikai gadījumā, ja nekustamais īpašums netiek uzturēts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai. Ja pašvaldība līdz noteiktajam termiņam saistošos noteikumus nav publicējusi, Nodokļa likme zemei ir 1,5 procenti no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības.

Atbilstoši minētā panta trešās daļas pirmajam teikumam Nodokli aprēķina no Nodokļa objekta kadastrālās vērtības pēc stāvokļa taksācijas gada 1.janvārī.

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību nosaka Dienests atbilstoši Kadastra likuma prasībām.

Minētā panta 1.[1]daļas pirmais teikums noteic, ka Nodokļa administrēšanai izmanto Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus.

Minētā panta 1.[1]daļas otrais teikums noteic, ka izmaiņas nekustamā īpašuma sastāvā vai nekustamā īpašuma objektu raksturojošajos datos nodokļa aprēķinā ņem vērā atbilstoši šajā likumā noteiktajai kārtībai, ja šīs izmaiņas ir reģistrētas Kadastra informācijas sistēmā.

Kadastra likuma 73.panta otrajā daļā noteikts, ka Nodokļa administrēšanas vajadzībām Kadastra informācijas sistēmā glabā Kadastra objektu kadastrālās vērtības, kādas tās ir taksācijas gada 1.janvārī.

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.pants noteic Kadastra informācijas sistēmas datu sniegšanas kārtību Nodokļa administrēšanas vajadzībām, tostarp šā panta 3.daļa noteic, ka Ministru kabinets nosaka apjomu, kārtību un termiņus, kādos Dienests pašvaldībām sniedz Kadastra informācijas sistēmas datus Nodokļa administrēšanas vajadzībām.

Atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 24.jūlija noteikumu Nr.439 „Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas pieprasīšanas un izsniegšanas kārtība" 35.1.punktam vietējai pašvaldībai tās funkciju veikšanai, tai skaitā Nodokļa administrēšanai, nepieciešamo Kadastra informāciju par tās administratīvajā teritorijā esošajiem Kadastra objektiem Dienests datu apmaiņas ietvaros sagatavo un bez maksas izsniedz aktuālos Kadastra informācijas sistēmas teksta datus standartizētā formā, iekļaujot visus šajos noteikumos noteiktos informācijas blokus. Kadastra informācijas sistēmas datus izsniedz, izmantojot tīmekļa pakalpi vai tiešsaistes pieslēgumu datubāzei.

Līdz ar to par vienīgo juridiski nozīmīgo pierādījumu Nodokļa aprēķināšanai par īpašumu likumdevējs ir atzinis Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus par konkrētu nekustamo īpašumu un tā kadastrālo vērtību. Piekļuvi šādiem pierādījumiem Nodokļa administrēšanai pašvaldībai nodrošina Kadastra informācijas sistēma elektroniskā veidā.

Līdz ar to tiesai ir jāpārbauda, vai pieteicēja ir īpašuma, par kuru pieteicējai aprēķināts Nodoklis, īpašniece, vai Nodoklis ir aprēķināts atbilstoši Kadastra informācijas sistēmas datiem par Īpašuma kadastrālo vērtību pēc stāvokļa uz attiecīgā taksācijas gada 1.janvāri, un, ja pieteicēja ir kopīpašniece, tad – vai Nodoklis pieteicējai aprēķināts atbilstoši pieteicējas domājamām daļām īpašumā.

[11] Paziņojumā par Nodokli 2019.gadam pieteicējai pamatoti aprēķināts Nodoklis 1,5% apmērā par diviem īpašumiem – par zemi /adrese/, kadastra apzīmējuma /numurs A/ 137,48 *euro* apmērā un par zemi /adrese/, kadastra /numurs B/ 60,93 *euro* apmērā (*lietas 56.lapa*). Kopā par 2019.gadu pieteicējai aprēķināts Nodoklis 198,41 *euro*.

No lietā esošās zemesgrāmatas izdrukas tiesa konstatē, ka pieteicēja ir īpašuma, kas atrodas adresē /adrese/ vienīgā īpašniece. Pieteicēja ir arī ½ īpašuma, kas atrodas adresē /adrese/, īpašniece (*sk. lietas 57., 72.lapa*).

Atbilstoši ierakstiem zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz īpašumu /adrese/, kas Zemesgrāmatā ierakstīts ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs A/, pieteicējai nodibinātas, pamatojoties uz Liepājas pilsētas zemes komisijas 2001.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.91 un 2001.gada 13.jūlija līgumu ar Liepājas Hipotēku un zemes banku Nr.34/2301; ieraksts zemesgrāmatā veikts ar Zemesgrāmatu tiesneša 2005.gada 16.februāra lēmumu.

Īpašuma tiesības uz ½ īpašumu /adrese/, kas zemesgrāmatā ierakstīts ar kadastra Nr /numurs B/, pieteicējai nodibinātas, pamatojoties uz Liepājas pilsētas zemes komisijas 1997.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.171 un Liepājas pilsētas zemes komisijas 1998.gada 14.jūlija lēmumu Nr.379; ieraksts zemesgrāmatā veikts ar tiesneša 2002.gada 6.septembra lēmumu.

Atbilstoši Kadastra informācijai zemes vienības ar /numurs A/ (/adrese/) kadastrālā vērtība uz 2019.gada 1.janvāri ir 9165 *euro*; platība 2586 kv/m; zemes vienības sadalījums pa zemes lietošanas veidiem: 2586 kv/m – zeme zem ēkām un pagalmiem; nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – individuālo dzīvojamo māju apbūve (601) (*lietas 74.- 77.lapa*).

Atbilstoši Kadastra informācijai īpašuma ar kadastra apzīmējumu vai numuru /numurs B/ (īpašums /adrese/) kadastrālā vērtība uz 2019.gada 1.janvāri ir 8124 *euro*; platība 2187 kv/m; zemes vienības sadalījums pa zemes lietošanas veidiem: 2187 kv/m – zeme zem ēkām un pagalmiem;

nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – individuālo dzīvojamo māju apbūve (601). Minētais īpašums pieder trīs īpašniekiem šādā sadalījumā: /pers. K/ – ¼ īpašuma, /pers. J/ ¼ īpašuma, pieteicēja 2/4 Īpašuma (*lietas 67., 68.- 71.*).

Ņemot vērā, ka pieteicēja ir īpašumu, par kuriem pieteicējai aprēķināts Nodoklis, īpašniece, ka Paziņojumā 2019.gadam kadastrālā vērtība īpašumam /adrese/, norādīta 9 165 *euro*, bet /adrese/ 8 124 *euro,* un Paziņojumā 2019.gadam attiecībā uz īpašumu /adrese/ norādīts, ka uz pieteicēju attiecas ½ no šī īpašuma vērtības, tiesa atzīst, ka Nodoklis pieteicējai kā abu šo īpašumu īpašniecei pēc likumā noteiktās nodokļa likmes zemei aprēķināts tiesiski un pamatoti, vadoties no abu īpašumu kadastrālās vērtības uz 2019.gada 1.janvāri, kā arī vadoties no tā, ka pieteicējai pieder ½ no īpašuma /adrese/. Attiecībā uz īpašuma /adrese/ kopīpašniekiem (pieteicēju, /pers. J/ un /pers. K/) atbilstoši likumam „Par nekustamā īpašuma nodokli" ir piemērota vienāda Nodokļa aprēķināšanas metode – piemērojot nodokļu likmi 1,5 % no zemes kadastrālās vērtības un izdalot atbilstoši zemesgrāmatā ierakstītajai domājamai daļai.

[12] Cietiem apstākļiem, pierādījumiem un pieteicējas paskaidrojumiem lietā par pieteicējai 2019.gadam aprēķināto Nodokli nav juridiskas nozīmes, ja konstatēts, ka Nodokļu aprēķināšanai Kadastra informācijas sistēmas izmantoti pamatoti.

Jebkādas izmaiņa attiecībā uz pieteicējas īpašumu Domei Nodokļa aprēķināšanai kļūtu juridiski nozīmīgas tikai pēc to iekļaušanas Kadastra informācijas sistēmā.

Pieteicējas norādītie iebildumi attiecībā uz zemes gabala uzmērīšanas un sadalīšanas procesu, civiltiesiskiem strīdiem, Pašvaldības policijas rīcību un ieturējumiem, kas pieteicējai tiek veikti no pensijas, nav risināmi, pārbaudot Nodokļa aprēķināšanas tiesiskumu.

Atbilstoši Senāta judikatūrai, kas savukārt veidojusies, pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet tai nav pienākums detalizēti atrunāt spriedumā jebkuru argumentu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa neanalizē kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, tā pieļauj pārkāpumu. Tiesai nav jāargumentē visi tie paskaidrojumi, kas neattiecas uz konkrēto prasījumu (*sk. Senāta 2004.gada 23.novembra sprieduma 8.punktu lietā Nr.SKA-216, Senāta 2006.gada 28.februāra sprieduma 12.punktu lietā Nr.SKA-54*). Līdz ar to tiesai lietā nav detalizēti jāanalizē visi pieteicējas pieteikumā un paskaidrojumos norādītie argumenti, kas nevar ietekmēt izskatāmās lietas rezultātu.

[13] Paziņojumā par 2019.gadu papildus iekļauts arī Nodokļa parāds par iepriekšējiem periodiem.

Tiesa norāda, ka Paziņojums daļā par parādu nav administratīvais akts, jo ar šo Paziņojuma daļu pieteicējai netiek noteikts jauns pienākums. Pienākumu maksāt Nodokļa parādu pieteicējai rada iepriekš izdotie administratīvie akti (iepriekšējo gadu Paziņojumi par Nodokli), kurus pieteicēja Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā un termiņā varēja apstrīdēt un pārsūdzēt katru atsevišķi. Savukārt nokavējuma naudas samaksas pienākums izriet no likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrās daļas.

[14] Papildus tiesa pieteicējai norāda turpmāko.

Administratīvo aktu un tiesas nolēmumu izpildi vispārīgi regulē APL D daļa. Atbilstoši APL 363.panta pirmajai daļai privātpersona, pret kuru vērsta piespiedu izpilde, var iesniegt sūdzību, ja izpildiestādes darbības, kas vērstas uz administratīvā akta piespiedu izpildi, neatbilst likumos paredzētajiem administratīvo aktu un tiesas nolēmumu izpildes noteikumiem. Minētā panta otrajā daļā noteikts, ka sūdzību var iesniegt septiņu dienu laikā no dienas, kad privātpersona ir uzzinājusi par izpildiestādes paredzēto vai veikto darbību. Sūdzību iesniedz augstākai iestādei, bet, ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, – tiesai. Augstākas iestādes lēmumu septiņu dienu laikā var pārsūdzēt tiesā. Tiesa sūdzību izskata rakstveida procesā.

Tādējādi, ja pieteicēju neapmierina pašvaldības rīcība tās izdota administratīvā akta izpildē, pieteicēja likumā paredzētā kārtībā var izmantot tiesības vērsties vispirms Domē, pēc tam tiesā ar sūdzību par administratīvā akta par aprēķināto Nodokli piespiedu izpildi. Tomēr pieteicējai ir jārēķinās ar to, ka šādas sūdzības izskatīšanas procesā ne iestādei, ne tiesai nebūs pienākums pārskatīt iepriekš izdotu administratīvo aktu par pieteicējai aprēķinātu Nodokli pēc būtības. Izskatot sūdzību par piespiedu izpildi iestādei un tiesai jāpārbauda, vai ir ievēroti formālie priekšnoteikumi, pastāvot kuriem ir pieļaujama administratīvā akta piespiedu izpilde, un vai ir ievēroti piespiedu izpildes veikšanas nosacījumi.

Ja pieteicēja uzskata, ka Kadastra informācijas sistēmā kādi dati ir norādīti kļūdaini, tad pieteicējai ir jāvēršas Valsts zemes dienestā.

Civiltiesiska rakstura strīdus ir jārisina, vai nu pusēm vienojoties, vai vēršoties vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Savukārt ja pieteicēja nepiekrīt viņai piemērotiem administratīvajiem sodiem, pieteicēja savas tiesības un tiesiskās intereses var aizstāvēt, lēmumus par to piemērošanu pārsūdzot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētajā kārtībā iestādē un vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

1. **atstāt bez izskatīšanas** /pers. D/ pieteikumu (reģ. Nr.792) daļā par Liepājas pilsētas domes priekšsēdētāja 2019.gada 30.aprīļa lēmuma Nr.1507/2.5.42 „Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu" atcelšanu daļā, kurā vērtēta pieteicējai aprēķinātā nekustamā īpašuma nodokļa par zemes gabala /adrese/ pamatotība par 2016., 2017. un 2018.gadu.

2. **Noraidīt** /pers. D/ pieteikumu (reģ. Nr.792) pārējā daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Sērdiene